

APSTIPRINĀTA
ar Tērvetes novada domes
2017. gada 25. maija
sēdes lēmumu (protokols Nr. 10, 12§)

TĒRVĒTES NOVADA KULTŪRAS NOZARES ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2017.-2020. GADAM

Tērvete, 2017

SATURA RĀDĪTĀJS

Satura rādītājs	1
IEVADS	2
Kultūras stratēģijas izstrādes mērķis	2
Kultūras stratēģijas mērķis	2
Kultūras stratēģijas uzdevumi	2
Kultūras stratēģijas ieviešanas termiņš	3
Kultūras stratēģijas adresāts	3
Terminu skaidrojums	3
Kultūras stratēģijas tiesiskais pamats un sasaiste ar citiem plānošanas dokumentiem	4
ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS KULTŪRAS NOZARĒ	7
Tērvetes novada amatiermākslas kolektīvi un interešu pulciņi	7
Kultūras norišu reklāma	9
Kultūras pasākumi un to norišu vietas Tērvetes novadā	9
Tērvetes pagasts	9
Augstkalnes pagasts	13
Bukaišu pagasts	13
SVID analīze	14
Tērvetes novadpētniecības materiālu krātuve	16
SVID analīze	16
Bibliotēkas	17
SVID analīze	20
STRATĒĢISKĀ DAĻA	21
Kultūras nozares attīstības vīzija	21
Mērķi un rīcības plāns	22
Stratēģijas īstenošanas pārraudzība un rezultātu izvērtēšana	27

IEVADS

Kultūra ir viens no novada ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanas veidiem, jo jebkuram no mums ir vēlme, lai nākamās paaudzes mantotu vismaz tikpat bagātīgu kultūru, lai nezustu mūsu kultūras vērtības un tā ietekmētu nākamo paaudžu kultūras vērtības, lai neizzustu izziņas process, kādi bijuši priekšteču sapņi, nevis kultūra tiktu kopēta.

Kultūra ir līdzeklis, kas palīdz iedzīvināt katras vietas tēlu, veido publisko telpu un vietas pievilcību, kultūras mantojums kalpo par pamatu vietas ārējai pievilcībai un līdz ar to – tūrisma attīstībai. Pievilcīga kultūrvide un attīstīta kultūras infrastruktūra tieši ietekmē ikvienas teritorijas iedzīvotāju dzīves kvalitāti, piedāvājot sakoptu dzīves vidi, personības attīstības un pilnveides iespējas visa mūža garumā

Kultūras stratēģijas izstrādes mērķi

Tērvetes novadā līdz 2017.gadam kultūras nozares attīstība apskatīta Tērvetes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2014.-2030.gadam un Tērvetes novada attīstības programmas 2012.-2018.gadam ietvaros. Nav bijis izstrādāts atsevišķs kultūras nozares attīstības plānošanas dokuments, kura ietvaros plānota stratēģiska un koordinētāka kultūras nozares attīstība novadā.

Izstrādājot Tērvetes novada kultūras nozares attīstības stratēģiju 2017.-2020.gadam (*tālāk tekstā* - Kultūras stratēģija), tiek izvērtēta un definēta katras kultūras institūcijas loma daudzveidīgas un kvalitatīvas kultūras, kultūrizglītības pieejamības nodrošināšanā vietējai sabiedrībai.

Kultūras stratēģijas mērķi

- Nodrošināt līdzsvarotu un ilgtspējīgu kultūras nozares attīstību atbilstoši Tērvetes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2014.-2030.gadam, Tērvetes novada attīstības programmai 2012.-2018.gadam;
- Aktualizēt/noteikt prioritāros darbības virzienus kultūras jomā;
- Nodrošināt koordinētu pašvaldības kultūras iestāžu un to sadarbības partneru darbību efektīvai kultūras piedāvājuma nodrošināšanai;

Kultūras stratēģijas uzdevumi

- definēt kultūras nozares attīstības stratēģiskos virzienus un nepieciešamās rīcības, ievērojot Latvijas valsts kultūrpolitikas vadlīnijās noteiktos stratēģiskos mērķus un Tērvetes novada attīstības programmas 2012.-2018. gadam vidēja termiņa prioritātes, rīcības virzienus un uzdevumus;
- integrēt kultūras nozares aktualizētos attīstības uzdevumus Tērvetes novada attīstības plānošanas dokumentos, Tērvetes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2014.-2030.gadam un veidot saikni ar citu nozaru attīstības stratēģijām.
- Izstrādāt detalizētu rīcības plānu.

Kultūras stratēģijas ieviešanas termiņš

Kultūras stratēģija ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments 3 gadiem, laika posmam no 2017. – 2020. gadam. Rīcības plāns stratēģijā noteikto uzdevumu izpildei tiek sastādīts visam stratēģijā izstrādātajam plānošanas periodam.

Kultūras stratēģijas adresāts

Pašvaldības iestādes, kultūras organizāciju sadarbības partneri, Tērvetes novada iedzīvotāji.

Terminu skaidrojums

Kultūra – šī jēdziena visplašākajā nozīmē ir visu to īpašo garīgo, intelektuālo un emocionālo īpašību kopums, kas piemīt kādai sabiedrībai vai sociālai grupai, un līdzās mākslai un literatūrai ietver sevī arī dzīves un līdzāspastāvēšanas veidus, vērtību sistēmas, tradīcijas un uzskatus.

Kultūras preces un pakalpojumi – preces un pakalpojumi, kuri tapuši kultūras aktivitāšu rezultātā.

Kultūras infrastruktūra – kultūras procesa nodrošināšanai nepieciešamie ēku, telpu, materiāli tehniskā aprīkojuma, sakaru, enerģētikas, transporta u.c. resursi.

Kultūras mantojums – cilvēka radošās darbības rezultāts, kas izpaužas materiālā un nemateriālā forma. Aptver kultūrvēsturiskas vietas, ēkas, kultūrainavu, mākslas darbus, senlietas, valodas, paražas, tradīcijas, tradicionālās prasmes, un pieredzi, simboliskas un garīgas vērtības. Kultūras mantojuma vērtību nosaka tā autentiskums.

Kultūras tūrisms – ceļošana, kuras galvenais mērķis ir saistīts ar kultūrvides, tajā skaitā – ainavu, vizuālās/skatuves izpildītājmākslas, kā arī īpašu (vietējā dzīves stila, vērtību, tradīciju, pasākumu pieredzēšanu, kā arī ar citiem radošiem un starpkultūru apmaiņas procesiem. Kultūras tūrismam ir pozitīva ekonomiskā un sociālā ietekme, tas veido un nostiprina identitāti, palīdz veidot valsts un lokālās kopienas tēlu, un saglabāt kultūras un vēsturisko mantojumu.

Kultūras pieejamība – nosaka visu iedzīvotāju grupu un katra indivīda iespējas piedalīties kultūras procesa plānošanā, organizēšanā un norisē.

Kultūras mārketingis – aktivitāšu kopums kultūras patērētāju ieinteresēšanai un piesaistei kultūras produktam (precei un pakalpojumam), vienlaikus pielāgojot tam komerciālos mainīgos faktoros – cenu, vietu, virzīšanu, mērķauditoriju. Kultūras mārketingis tiek veidots saskaņā ar kultūras organizācijas (darbības programmas) misiju.

Kultūrvide – vide, kas veidojusies cilvēka darbības rezultātā un glabā šīs darbības pēdas: gan materiālus veidojumus, gan nemateriālās vērtības.

Kultūras līdzdalība – visu iedzīvotāju grupu un katra indivīda līdzdalība kultūrvides mantojuma kopšanā un attīstībā.

Radošā industrija – aktivitātes, kuru izcelsme balstās indivīda radošajā darbībā, prasmēs un talantā un kurām, radot un izmantojot intelektuālo īpašumu, ir potenciāls veidot produktus ar augstu pievienoto vērtību. Tās aptver arhitektūru, reklāmu, mākslas un kultūras industrijas, dizainu (ieskaitot modi, grafisko dizainu un lietišķo mākslu), filmas, datorspēles un interaktīvās programmatūras, mūziku, jaunus medijus, izdevējdarbību, radio, televīziju.

Ilgspēja – attīstība, kas nodrošina šodienas vajadzību apmierināšanu, neradot draudus nākamo paaudžu vajadzību apmierināšanai.

Kultūras stratēģijas tiesiskais pamats un sasaiste ar citiem plānošanas dokumentiem

Tērvetes novada Kultūras stratēģijas izstrādi ietekmē vairāki attīstības plānošanas dokumenti un pieņemtās konvencijas starptautiskā, nacionālā, reģionālā un vietējā līmenī.

Pasaule

- **UNESCO konvencija par nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu**

Nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšana ir kļuvusi par vienu no nozīmīgākajām UNESCO Kultūras programmas darbības prioritātēm. Plašu starptautisku atpazīstamību ieguvusi programma *Cilvēces mutvārdu un nemateriālā kultūras mantojuma meistardarbi*, kuru vidū 2003.gadā iekļauti Baltijas valstu Dziesmu un deju svētki. Latvija bija viena no pirmajām valstīm, kas pievienojās minētajai konvencijai, starptautiski apliecinot valsts vēlmi mērķtiecīgi un tālredzīgi saglabāt nemateriālo kultūras mantojumu.

- **UNESCO konvencija par kultūras izpausmju daudzveidību un aizsardzību**

Tās mērķis ir aizsargāt un veicināt kultūras izpausmju daudzveidību, radot nosacījumus, lai kultūras varētu plaukt un brīvi mijiedarboties savstarpēji labvēlīgā veidā. Latvija šai Konvencijai pievienojās 2007.gada 3.maijā, tādējādi arī apliecinot savu vēlmi un gatavību atbalstīt, noteikt un īstenot politiku un pasākumus kultūras izpausmju daudzveidības aizsargāšanai un veicināšanai.

Latvija

- **Latvijas valsts ilgspējīgas attīstības stratēģija “Latvija 2030”**

Noteikts mērķis - saglabāt un attīstīt Latvijas kultūras kapitālu un veicināt piederības izjūtu Latvijas kultūras telpai, attīstot sabiedrības radošumā balstītu konkurētspējīgu nacionālo identitāti un veidojot Latvijā kvalitatīvu kultūrvidi.

- **Latvijas kultūras kanons**

Līdzīgi kā citās Eiropas valstīs ir izveidots kā izcilāko un ievērojamāko mākslas darbu un kultūras vērtību kopums, kas atspoguļo nācijas visu laiku nozīmīgākos sasniegumus

kultūrā, tas uzskatāms par sava veida institucionalizētu kultūras atmiņu. Kultūras kanonā ir iekļautas Latvijas kultūru raksturojošās vērtības dažādās mākslas jomās, ar kurām lepojamos un kurām vajadzētu veidot ikviena Latvijas iedzīvotāja kultūras pieredzes pamatu, nodrošinot piederības izjūtu Latvijai.

- **Nacionālais Attīstības plāns 2014.- 2020.gadam**

Par Latvijas izaugsmes mērķi ir noteikts cilvēka dzīves kvalitātes pieaugums, ar to saprotot materiālo labklājību, darbu, izglītību, veselību, mājokli, dzīves vidi, vides kvalitāti, kultūrvidi un kultūrvēsturisko mantojumu un drošību. Nacionālais Attīstības plāns iezīmē arī kultūras un ar to saistītu nozaru lomu Latvijas attīstības stratēģijas sasniegšanā turpmākiem septiņiem gadiem. NAP2020 nosaka, ka kopta un pieejama kultūrvide un kultūrvēsturiskai mantojums ir viens no ilgtspējīgas un līdzsvarotas teritoriālās attīstības priekšnosacījumiem

- **Kultūrpolitikas pamatnostādnes “Radošā Latvija 2014- 2020”**

Stratēģiskais mērķis ir Latvija kā zeme ar bagātu un koptu kultūras mantojumu, vitālu un daudzveidīgu kultūras dzīvi, radošiem cilvēkiem, konkurētspējīgām radošajām industrijām un augšupejošu dzīves kvalitāti ikvienam.

Pamatnostādņēs ir definēts minimālais kultūras pakalpojumu grozs:

PAGASTA CENTRS, CIEMS: Bibliotēku pakalpojumu kopums

Kultūrizglītības un mākslinieciskās jaunrades iespēju piedāvājums

Kultūrvēsturiskā mantojuma pieejamība (kultūrtūrisms)

Kultūras pasākumu un brīvā laika piedāvājums, Dziesmu un deju svētku procesa pieejamība (saieta nami)

Radošā uzņēmējdarbība

Likumi

- **Likums „Par pašvaldībām“**

15.panta pirmās daļas 3.punkts nosaka, ka pašvaldības autonomā funkcija ir „rūpēties par kultūru un sekmēt tradicionālo kultūras vērtību saglabāšanu un tautas jaunrades attīstību”.

- **Dziesmu un deju svētku likums**

9.panta 3.un 4.daļa nosaka, ka:

(3) Kora, orķestra, tautas mūzikas ansambļa, deju vai cita kolektīva darbībai nepieciešamās mēģinājumu telpas, mēģinājumiem nepieciešamo tehnisko aprīkojumu, tērpu, nošu materiālu, deju aprakstu iegādi, kolektīva vadītāja, diriģenta, koncertmeistara darba samaksu, transporta pakalpojumus Dziesmu un deju svētku starplaikā un svētku norises laikā nodrošina attiecīgā kolektīva dibinātājs.

(4) Dziesmu un deju svētku sagatavošanas procesa koordinēšanai pašvaldībās un sadarbībai ar valsts un pašvaldību institūcijām pašvaldības izvirza Dziesmu un deju svētku koordinatorus un nodrošina to darbību, kā arī iespēju robežās piedalās Dziesmu un deju svētku sagatavošanas procesā un norisē.

- Nozares darbu reglamentē arī citi likumi un Ministru kabineta noteikumi (piemēram,

Kultūras institūciju likums, Autortiesību likums, Bibliotēku likums u.c.).

Zemgale

- **Zemgales plānošanas reģiona Attīstības programma 2015.- 2020. gadam**

Noteiktas sešas vidējā termiņa attīstības prioritātes, t.sk. - Zemgales reģiona kultūrvide un identitāte. Prioritāte paredz sekmēt aktivitātes vietējo iedzīvotāju kopienas stiprināšanai, piederības sajūtas reģionam veidošanai, ekonomikas dažādošanai caur kultūras un tūrisma aktivitātēm.

- **Zemgales plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2015.- 2030. gadam**

Izvirzīts stratēģiskais mērķis - "Apdzīvotas Zemgales pilsētas un lauki", kuru balsta trīs virzītājspēki: cilvēks - izglītots, radošs un uzņēmīgs; ekonomika - konkurētspējīga un inovatīva; dzīves vide - ilgtspējīga, kvalitatīva un iekļaujoša pilsētās un laukos;

Noteiktas ilgtermiņa attīstības prioritātes, t. sk. - Zemgale kā reģions ar attīstītu bioekonomiku, lauksaimniecību un uz vietējiem resursiem balstītu pārtikas rūpniecību un amatniecību; apdzīvoti Zemgales lauku apvidi, kur attīstās mazā uzņēmējdarbība un ir saglabāta tradicionālā dzīves vide;

Plānošanas reģiona ekonomikas profils aptver četrus galvenos specializācijas virzienus, t.sk. tūrisma un amatniecību kā reģiona identitātes zīmolu. Kā viena no lielākajām Zemgales reģiona vērtībām minēta kultūrtūrisma attīstība, kas ietver piļu, muižu, baznīcu, muzeju, pilskalnu, kultūras pasākumu apmeklējumu.

Tērvetes novads

- **Tērvetes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014.-2030.gadam**

Tērvetes novada ilgtermiņa prioritāte ir apmierināti iedzīvotāji sakārtotā vidē.

Izvirzīti stratēģiskie mērķi : (SM1) Aktīva, apmierināta, izglītota sabiedrība;(SM2) Kvalitatīva dzīves, atpūtas un darba vide.

Pašvaldība piedāvā iedzīvotājiem iespējas darboties kultūras un sporta kolektīvos, piedalīties pasākumos, atbalsta interešu grupas un mūžizglītību. Pašvaldība veido iedzīvotājiem labvēlīgu, audzinošu, izglītojošu dzīves vidi, kurā katram indivīdam ir iespējas sevi realizēt pozitīvi.

- **Tērvetes novada attīstības programma 2012.-2018.gadam**

Izvirzīts stratēģiskais mērķis (SM1) - Aktīva, apmierināta, izglītota sabiedrība. Ilgtermiņa prioritāte (IP1): Iedzīvotājiem pieejami kvalitatīvi izglītības, kultūras, sporta, brīvā laika, veselības un sociālie pakalpojumi, un droša dzīves vide . Vidēja termiņa prioritātes: (VP2) Kultūras infrastruktūras un kultūrvides attīstība; (VP3) Iedzīvotāju aktivitātes un radošuma attīstīšana. Paredzētas rīcības : (R5) Kultūras iestāžu ēku siltināšana un modernizācija; (R6) Kultūrvēsturiskā mantojuma infrastruktūras sakārtošana un nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšana un popularizēšana; (R7)Kultūras pasākumu mārketinga, kvalitātes

un pieejamības uzlabošana; (R8) Jauniešu līdzdalības un iniciatīvas veicināšana dažādās dzīves jomās.

ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS KULTŪRAS NOZARĒ

Attālums no Tērvetes novada administratīvā centra līdz tuvākai pilsētai Dobelei ir 25 km, līdz Zemgales reģiona centram Jelgavai- 30 km, līdz republikas galvaspilsētai Rīgai - 90 km. Līdz ar to novada iedzīvotājiem ir iespēja apmeklēt plašāka mēroga kultūras pasākumus, ko piedāvā pilsētas, bet nevaram nodrošināt savā pašvaldībā.

Tērvetes novads ir bagāts ar savdabīgām **nemateriālās kultūras mantojuma vērtībām**: seno zemgaļu kultūrtelpu, tradicionālajā kultūrā pārmantotajām ieražām un folkloru. Daļa novada iedzīvotāju aktīvi kopj latviskās ieražas un ģimenes tradīcijas, svin gadskārtu svētkus, piedalās prasmju apguves darbnīcās u.c.

Tērvetes novads ir bagāts ar savu **dabas mantojumu**. Tas ļoti piesaista tūristus. Tērvetes novadā kultūras dzīve ir ciešā saiknē ar tūrisma nozari, jo īpaši pavasara-rudens periodā, kad LVM Dabas parks Tērvetē piesaista interesentus. Kultūras tūrisms mūsdienās ir viens no populārākajiem tūrisma veidiem un arī Tērvetes novadā, veidojot brīvdabas pasākumus, tas tiek ņemts vērā.

Pašvaldības **finansējums kultūras nozarei** tiek piešķirts pašvaldības dotāciju veidā, taču papildus ir iespēja piesaistīt finanšu resursus arī no valsts budžeta valsts mērķdotāciju veidā, kā arī piesaistīt valsts un starptautisko fondu finansējumu (Valsts Kultūrkapitāla fonds, Eiropas Savienības struktūrfondi un programmas u.c.). Paralēli sabiedriskā sektora finansējumam kultūras nozare tiek atbalstīta ar finanšu resursiem no privātā sektora – sponsoriem, ziedotājiem.

Katrā pagastā ir kultūras norisēm paredzēta ēka. Tērvetes novadā kultūras pakalpojumus iedzīvotājiem nodrošina Tērvetes novada kultūras nams, Bukaišu un Augstkalnes pagastos ir kultūras pasākumu organizatori. Kopējais kultūras darbinieku skaits novadā (2017.g.janvārī) – 3. Tērvetes pašvaldības teritorijā darbojas 4 publiskās bibliotēkas, Tērvetes novadpētniecības materiālu krātuve.

Tērvetes novada amatiermākslas kolektīvi un interešu pulciņi

Tērvetes novads var lepoties ar senām un izkoptām dejošanas, dziedāšanas un teātra mākslas tradīcijām, kas rūpīgi tiek koptas, saglabātas un nodotas nākamajām paaudzēm. Amatierkolektīvi aktīvi iesaistās novada pasākumu un gadskārtu svinību norisē. Novadā (2017.gada 1. janvārī) darbojās 7 amatiermākslas kolektīvi ar 159 dalībniekiem un 5 pulciņi, kas apvieno 48 interesentus (sk. tabulu).

Tērvetes pagasts (2017.g. 1. janvāris)

1.	Jauktais koris <i>Tērvete, dibināts 1977.g</i>	39 dalībnieki
2.	Vidējās paaudzes deju kolektīvs <i>Avots, dibināts 1985.g.</i>	20 dal.
3.	Jauniešu deju kolektīvs <i>Avots, dibināts 1970. g.</i>	20 dal.
4.	Folkloras kopa <i>Ceļteka, dibināta 2015.g. janvārī</i>	10 dal.
5.	Amatierteātris <i>Trīne, dibināts 1998.g.</i>	35 dal.
6.	Floristikas pulciņš	10 dal..

Bukaišu pagasts

7.	Senioru deju kopa <i>Vārpa, dibināta 2014.g.</i>	20 dal.
8.	Teātra pulciņš	15 dal.
9.	Aušanas pulciņš	8 dal.
10.	Vides pulciņš	10 dal.

Augstkalnes pagasts

11.	Amatierteātris	8 dal.
12.	Ritmikas pulciņš	5 dal.

Tērvetes novadā amatiermākslas un interešu klubu pulciņu kustībā vidēji ik gadu ir iesaistīti 5,77 % iedzīvotāji no kopējā iedzīvotāju skaita (3582) .

Tērvetes pagastā uz 01.01.2017. dzīvo 1891 iedzīvotāji, kas ir 52,79 % no kopējā iedzīvotāju skaita, Augstkalnes pagastā 995 , kas ir 27,77% no kopējā iedzīvotāju skaita, un Bukaišu pagastā 696, kas ir 19,43% no kopējā iedzīvotāju skaita.

Tērvetes novadā vidēji kopā un vidējais dalībnieku skaits vienā kolektīvā periodā no 2014.- 2017. gadam ir nedaudz sarucis (2014.- 258, 2015.- 239, 2016.- 237). Nepietiekama dalībnieku skaita dēļ 2016./17.gada sezonā Augstkalnes sieviešu ansamblis “Fantāzija” ir pārtraucis darbību. Pēc iedzīvotāju iniciatīvas 2015. g. nodibinājās Bukaišu deju kopa “Vārpa” un Tērvetes folkloras kopa Ceļteka”. Šis fakts apliecina, ka daļai Tērvetes novada iedzīvotāju šāds pakalpojums ir svarīgs un nozīmīgs, lai stiprinātu savu identitāti un piederības sajūtu. Tā ir viena no brīvā laika pavadīšanas iespējām novadā. Lai mazā lauku novadā saglabātu un nodrošinātu daudzskaitlīgo kolektīvu darbību tik ilgā laika posmā, kā tas ir izdevies Tērvetes novadā, ir jāpieliek pūles. Periodiski jāsaskaras ar to, ka jauniešu vecuma dalībnieki dodas prom studēt uz pilsētu, dalībnieki noveco, pastāv sezonas un maiņas darba specifika, vairums kolektīvu vadītāju nav vietējie vai Tērvetes novads nav viņu vienīgā darbavieta, līdz ar to pastāv transporta un laika problēma, kolektīvu meģinājumu kalendāra saskaņošanas jautājums. Lai kolektīvi darbotos, tiek meklēti risinājumi.

Jauktais koris *Tērvete* savukārt ir vienīgais lauku pašvaldības koris Dobeles apriņķī. Novada amatiermākslas kolektīvi startē Dobeles apriņķa kolektīvu skatēs, kā arī iesaistās Dobeles un Auces novadu, kā arī Zemgales reģiona nozīmes pasākumos. Amatierteātris “Trīne” spēlē ne tikai novada teritorijā, bet arī ārpus tā robežām . R. Blaumaņa luga „Trīnes grēki” 2016.gadā izrādīta 4 reizes, Elīnas Zālītes “Rudens rozes” 2016. gadā izrādīta 8 reizes.

Tērvetes novada kultūras namā nav bērnu kolektīvu. Tas saistīts ar vairākiem faktoriem: bērnu kolektīvi piesaistīti izglītības iestādēm, kvalificētu bērnu kolektīvu vadītāju (jo īpaši lauku reģionos) trūkst. Izglītības iestāžu kolektīvi labprāt iesaistās novada pasākumu aktivitātēs. No vecāku puses ir saņemti ierosinājumi izveidot deju kolektīvu, kā arī bērnu amatierteātri.

Kultūras norišu reklāma

Līdz ar tehnoloģiju attīstību mainās arī iedzīvotāju paradumi un informācijas iegūšanas formas. Tērvetes novadā tiek izmantotas vairākas iespējas, kā informēt interesentus par kultūras norisēm novadā.

Ir blīvs informācijas standu izvietojums novada teritorijā, kas aptver visus trīs pagastus. Kopā tie ir minimums 30 punkti, ieskaitot veikalus, lielākos uzņēmumus un iestādes.

2015. gadā liels ieguvums sadarbībā ar digitālo aģentūru BRIGHT bija jaunas, estētiskas, pārskatāmas un ērti lietojamas mājas lapas izveide. Tērvetes novada mājas lapā <http://www.tervetesnovads.lv> ikvienam interesentam ir pieejama informācija par novada aktualitātēm, jaunumiem, pasākumiem kultūrā u.c. nozarēs. Tas attiecīgi paplašina iespējas, kā informācija nokļūst pie potenciālajiem kultūras pasākumu apmeklētājiem. Informācija par Tērvetes novada kultūras dzīves norisēm tiek atspoguļota arī pašvaldības bezmaksas informatīvajā izdevumā "Laikam līdzī", kas tiek izdots vienu reizi mēnesī.

No 2015. gada sadarbībā ar Latgales reģionālo televīziju raidījumā „Ziņas novados” tiek veidoti sižeti par Tērvetes novada tradīcijām un kultūras pasākumiem. Katru mēnesi tiek veidots vismaz viens sižets, t.sk. arī kultūras notikumi, kas pēc televīzijas ētera laika tiek publicēti novada mājas lapā.

Veiksmīgi sadarbība turpinās ar reģionālo laikrakstu "Zemgale", ar tā starpniecību informāciju par kultūras notikumiem Tērvetes novadā saņem Auces, Dobeles un Tērvetes novada iedzīvotāji u.c. interesenti.

Kultūras pasākumi un to norišu vietas Tērvetes novadā

Tērvetes, Augstkalnes un Bukaišu pagastos pasākumu daudzveidība ir atkarīga no kultūras pasākumu organizatora radošuma, iedzīvotāju pieprasījuma un iespējām. Kultūras nozarei atvēlēto finanšu līdzekļu apjoms, norišu skaits Tērvetes novada k/n un Augstkalnes, Bukaišu pagastos atšķiras. To noteikuši vairāki faktori: Tērvetes novads ir teritoriāli mazs novads, lai būtu ekonomiski izdevīgi tajā esošajos trīs pagastos katrā izveidot un uzturēt kultūras namu ar attiecīgo struktūru, finansējumu. Katrā pagastā ir atrasts optimālais risinājums un iedzīvotājiem tiek piedāvāts kultūras aktivitāšu klāsts gan uz vietas, gan iespēja apmeklēt novada nozīmes pasākumus Tērvetē. Novada norišu plāns tiek saskaņots tā, lai piedāvātās aktivitātes nepārklātos. Tas tiek ņemts vērā saistībā arī ar citiem kultūras pasākumu organizētājiem novadā, piem., LVM Dabas parku Tērvetē.

Tērvetes pagasts

Tērvetes pagasts ir lielākais novada pagasts, tajā ietilpst vairākas lielākas apdzīvotas vietas - Kroņauce, Tērvete, Zelmeņi. Tērvetes pagastā saglabājušies daudzi kultūrvēsturiskā mantojuma objekti, ievērojamākie no tiem - Tērvetes evaņģēliski luteriskā baznīca, Pālēna kapliča, Tērvetes sanatorijas apbūves komplekss. Tērvetes pagasta teritorijā atrodas LVM dabas parks Tērvetē ar Tērvetes pilskalnu, Svēto kalnu un Klosterkalnu, „Sprīdīšu” dendrāriju, A. Brigaderes māju „Sprīdīši”.

Kroņauces ciemā rīkotie pasākumi agrāk notika A/S ”Agrofirma Tērvete” ēdnīcas kompleksa “Saime” telpās, vasarā – brīvdabas estrādē. Diemžēl pašvaldībai Kroņaucē nav telpu kultūras pasākumu rīkošanai, taču šim nolūkam var izmantot skolas ēku un pagasta pārvaldes telpas. Pēdējo gadu laikā brīvdabas estrāde netiek izmantota. Kroņaucē atrodas Tērvetes pagasta pārvalde, kuras telpas tiek izmantotas floristikas, svešvalodu apguves pulciņu darbības un kinoseansu nodrošināšanai. Par sava veida kultūras centru izveidojusies Bites bibliotēka Kroņaucē, kur pasākumus rīko bibliotēkas paspārnē izveidotais lasītāju klubīšs “Kamenītes”.

Tērvetes novada k/n

Tērvetes novada k/n atrodas novada administratīvajā centrā Zelmeņos, Tērvetes pagastā. Ēka ir celta 1968.g. kā kultūras nams, tāpēc tā piemērota šai funkcijai. Ēka ir pieejama cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

Izvērtējot veicamo darbu apjomu, 2012. gadā tika pieņemts lēmums, ka Tērvetes novada k/n nepieciešams vēl viens darbinieks. Līdz tam darbību nodrošināja tikai direktors. Tika izveidota vēl viena pilnas slodzes štata vienība - kultūras pasākumu organizators. Skaņu un gaismu operatora funkcijas veic kultūras nama direktors.

Tērvetes novada k/n misija, uzdevumi, funkcijas ir noteiktas Tērvetes novada kultūras nama nolikumā. Tērvetes novada k/n nodrošina novada mēroga kultūras pasākumu plānošanu un organizēšanu. Tērvetes novada k/n organizē valsts svētku norises, gadskārtu ieražas, amatiermākslas kolektīvu koncertus, teātra izrādes, izbraukuma izrādes un koncertus, izstādes, izklaides un izglītojošus pasākumus.

Tērvetes novada k/n ir lielākais kultūras pasākumu organizētājs novadā. Kopīgi plānojot un organizējot dažādus pasākumus, izveidojusies laba sadarbība ar LVM dabas parku Tērvetē, Tērvetes pils vēstures muzeju, biedrību “Tērvetes mājražotāji un amatnieki”, Tērvetes jauniešu iniciatīvu centru. Tiek veikts regulārs darbs, attīstot gan esošās kultūras tradīcijas Tērvetes novadā, gan veidojot jaunas, dažādojot mākslas un kultūras dzīvi.

Viens no Tērvetes novada k/n galvenajiem darbības uzdevumiem ir Dziesmu un Deju svētku procesa nepārtrauktības un ilgtspējīgas attīstības nodrošināšana. Liela uzmanība tiek veltīta tradicionālo nozaru amatiermākslas kolektīvu (koru, vokālo ansambļu, deju kolektīvu, folkloras kopas, teātru) darbības nodrošināšanai. Kolektīviem tiek plānots nepārtraukts mēģinājumu process, koncertdarbība un izrādes, tiek maksāts atalgojums kolektīvu vadītājiem un speciālistiem, saskaņā ar apstiprināto budžetu tiek apmaksāti transporta izdevumi, tērpu un inventāra iegāde, vadītāju un speciālistu profesionālās pilnveides pasākumi, nodrošināta kolektīvu piedalīšanās vietēja, reģionāla un valsts mēroga skatēs, konkursos, kā arī Dziesmu un Deju svētkos.

Liels atspajds ir apstākļi, ka daudzi pasākumi tiek nodrošināti iedzīvotājiem bez maksas. Novada mēroga pasākumos tiek nodrošināts autobuss nokļūšanai uz/no pasākuma.

Rīkojot pasākumus, netiek aizmirstas esošās kultūras tradīcijas un, kopā sadarbojoties, tiek radītas jaunas, piemēram, pasākums “Rodi iedvesmu Tērvetē”, kurā ietverts visa novada amatiermākslas kolektīvu sniegums, interešu pulciņu darbu izstāde, radošās darbnīcas, mājražojumu tirdziņš. Ir atjaunots Labrenča tirgus, kurš tērvetnieku atmiņās ir palicis vēl no brīvvalsts laikiem. 2016.gada decembrī pirmo reizi Tērvetes novadā tika iedegta svētku egle Tērvetes vēsturiskajā centrā.

Paredzēti pasākumi mazākajiem novada iedzīvotājiem, ģimenēm- “Mazais tērvetnieks”, kurā tiek sumināti iepriekšējā kalendārajā gadā dzimušie mazuļi un viņu vecāki, kā arī Ziemassvētku eglītes, teātra izrādes. Aktīvi pasākumu apmeklētāji ir seniori. Rudenī tieši senioriem tiek organizēta balle ar kultūras programmu.

Pasākumos tiek iesaistīti gan kultūras nama, gan citi novada amatiermākslas kolektīvi, bet ir atsevišķi pasākumi katrai amatiermākslas nozarei atsevišķi (Tērvetes sadancis vidējās paaudzes deju kolektīviem, jauniešu deju kolektīvu sadancis, koru draudzības koncerts). Visi kolektīvi aktīvi koncertē ārpus novada robežām, pieprasītas ir arī amatierteātra izrādes. Tērvetes novada k/n amatiermākslas kolektīvi iesaistās citu organizāciju, iestāžu rīkotajos pasākumos – sociālās aprūpes centra “Tērvete” Ziemassvētku un Lieldienu pasākumos, Traktordienās Tērvetē, tulpju audzētāja Gundara Lāča rīkotajos Tulpju svētkos, Baznīcu nakts pasākumos, Māra Druvas režisētajos koncertuzvedumos, pasākumos LVM dabas parkā Tērvetē. Īpašu noskaņu kultūras norisēs ienesusi 2015. gadā izveidotā Tērvetes novada k/n folkloras kopa “Ceļteka”.

2017. gadā Tērvetes novada svētku ietvaros tiks atzīmēta novada 15 gadu jubileja. Gatavojoties LR proklamēšanas 100. gadadienai, 2016. gadā tika sastādīts novada aktivitāšu, kultūras pasākumu plāns 2016.- 2019. gadam. Tērvetes novada moto šajā svētku periodā: “Caur Latvijas 100 ceļam gaismā Tērvetes 800”.

Tērvetes novada kultūras nama aktivitāšu nodrošināšanas, pilnveidošanas nolūkos tika meklēti un arī piesaistīti papildus finanšu līdzekļi :

No VKKF 2015.gadā, pateicoties projektu konkursā saņemtajam finansiālajam atbalstam, Tērvetē noritēja Tradicionālo prasmju darbnīcas, kuru rezultātā tika izgatavotas kokles, 10 arheoloģiskie tērpī folkloras kopas “Ceļteka” dalībniekiem. 2016.g. tika iegūta daļa līdzekļu Tērvetes novada k/n AT “Trīne” iestudējuma “Labās asinis” dekorāciju un tērpu pagatavošanai. Piedaloties VKKF izsludinātajos projektu konkursos, 2014., 2016.gadā tika iegūti līdzekļi Tērvetes novada svētku ietvaros rīkotajiem klasiskās mūzikas koncertiem Mežmuižas pilī Augstkalnē .

Secinājumi un risinājumi:

Lai nodrošinātu kvalitatīvu un daudzveidīgu pasākumu menedžmentu, ļoti būtiska ir sakārtota infrastruktūra un mūsdienīgs tehniskais/tehnoloģiju aprīkojums. Tādēļ nepieciešams īstenot Tērvetes novada Attīstības programmā gadam plānotos investīciju projektus kultūras infrastruktūras sakārtošanai, kā arī nepieciešams izveidot materiāltehnisko bāzi kultūras pasākumu mobilitātei un kultūras telpas paplašināšanai (brīvdabas pasākumu organizēšana u.c.).

Lai nodrošinātu sabalansētu kultūras pasākumu piedāvājumu, nepieciešama ciešāka sadarbība starp kultūras institūcijām pasākumu plānošanā, kā arī ciešāka sadarbība starp kultūras, tūrisma, sporta un izglītības nozarēm, veidojot pasākumu piedāvājumu

novadā. Tērvetes novada kultūras namam jānosaka novada kultūras darba koordinatora funkcijas.

Viens no veicamiem pasākumiem būtu sabiedrības viedokļa izpēte par kultūras pasākumu apmeklētību un kultūras pakalpojumu pieprasījumu Tērvetes novadā. Veidojot kultūras pasākumu programmu, jāizvērtē to konkurētspēja reģionālā mērogā un unikalitāte.

Latvijā ir noteikta muzeju un bibliotēku akreditācija. Šādai novērtēšanas sistēmai jābūt ne tikai bibliotēkām un muzejiem – ir vajadzīgi kritēriji, pamatprincipi, pēc kuriem vienoti visā valstī tiktu novērtētas kultūras iestādes.

Kritēriju izstrādes gadījumā būtu noteikti, piemēram, konkrēti tehniskā aprīkojuma standarti, drošības nosacījumi, kultūras centru iedalījums grupās pēc darbības apjoma un specifikas, noteikti vienoti darba samaksas noteikumi.

Mēs nevaram aizmirst jau esošās kultūras tradīcijas, bet, kopā sadarbojoties, ir jāveido arī unikāli pasākumi, kas būtu kā kultūras produkts ar pievienotu ekonomisko un lokālidaritātes vērtību. Nav noslēpums, ka Tērvetes vārds atpazīstams, pateicoties LVM Dabas parkam Tērvetē, bet ir jau tradicionāli pasākumi, kas šo atpazīstamību veicina ārpus tā - Zemgaļu svētki, Tērvetes novada svētki, Labrenča tirgus rudenī un Ziemassvētkos, vasaras saulgrieži Tērvetes pilskalnā.

Tērvetes Brīvdabas estrāde

Tērvetes vēsturiskajā centrā ir skaista brīvdabas pasākumiem paredzēta vieta, meža ieskauta estrāde (300 sēdvietas). Estrādes teritorija ir iežogota, ir publiskā tualete, kura pieejama arī invalīdiem, ugunsкура vieta un vairākas elektrības pieslēguma vietas, kuras izmanto pasākumos. Estrāde ir ar betona bruģa segumu un koka piebūvi, kur paredzētas telpas arī pasākumu dalībnieku vajadzībām.

Estrādei ir pateicīgs izvietojums – netālu ir autobusa pietura, garām iet reģionālais Dobeles-Bauskas autoceļš, tuvumā atrodas LVM dabas parks Tērvetē, senie pilskalni, Tērvetes senvēstures muzejs, A. Brigaderes muzejs “Sprīdīši”, zirgu izjādes. Ņemot vērā iepriekšminētos faktoros un to, ka cilvēki labprāt izvēlas Tērveti kā atpūtas vietu gan ikdienā, gan novada svētku reizēs, tiek veidoti pasākumi, kuros mērķauditorija ir ne tikai vietējie iedzīvotāji. Lielu atsaucību guva 2016. gada vasaras saulgriežu svētki, kas tika svinēti, apvienojot senču paražas un mūsdienīgākas tradīcijas. Pasākums ietvēra gan amatiermākslas teatralizētu koncertu estrādē, gan saulgriežu nakts rituālus Tērvetes pilskalnā. Biedrības “Latviešu karavīrs” rīkoto popularitāti ieguvušo Zemgaļu svētku aktivitātes arī notiek estrādē. Estrādē jau 5 gadus tiek svinēti Novada svētki.

Pateicoties sadarbībai ar biedrību “Tērvetes mājražotāji un amatnieki”, novadā tiek atjaunota reiz Tērvetē *Latvijas laikos* notikušā Labrenča tirgus tradīcija. Estrādē tas notiek rudenī ap Miķeļiem kopā ar konkursu “Tērvetes dižkirbis” un decembra vidū kā Ziemassvētku tirgus.

Estrāde šiem un citiem pasākumiem tiek izmantota no maija līdz augustam, divi pasākumi vēl rudenī (Tirgus un Svētbrīdis Latvijai) un decembrī (Labrenča tirgus). Periodiski estrādē tiek veikti sīki remonts, tomēr 2016. gadā tika secināts, ka estrādes būvei nepieciešami apjomīgāki uzlabojumi. 2017. gadā tiek veikta Tērvetes brīvdabas estrādes vienkāršotā atjaunošana-nomainīts sienu apšuvums, jumta segums, apgaismojums.

Secinājumi un risinājumi:

Estrāde ir nozīmīgs pieturas punkts Tērvetes novadā - ir labiekārtota publiskā tualete, bezmaksas stāvlaukums, atrodas Tērvetes vēsturiskajā centrā, kur tuvumā ir vairāki nozīmīgākie novada tūristu apskates objekti.

Nepieciešama estētiska, lielformāta un savlaicīga reklāmas izvietošana pirms nozīmīgākajiem novada pasākumiem.

Jāpilnveido jau esošie un jāplāno jauns pasākums brīvdabas estrādē, lai bagātinātu vasaras sezonas pasākumu klāstu un dotu iespēju saturīgi pavadīt brīvo laiku dabā arī ārpus LVM dabas parka Tērvetē teritorijas.

Rēķinoties ar to, ka Tērvete ir tūristu iecienīta atpūtas vieta, jāturpina iekļaut estrādē notiekošie kultūras pasākumi tūrisma aprītē, tāda veidā veicinot kultūrtūrisma attīstību.

Augstkalnes pagasts

Augstkalnes pagastā (995 iedzīvotāji) nav kultūras nama, ir kultūras darba organizators (0,25 slodze). Kultūras pasākumi notiek Augstkalnes vidusskolas zālē. Līdz ar to, organizējot kultūras pasākumus, jāņem vērā zāles noslogojums skolas vajadzībām, tehniskās iespējas, zāles ietilpība.

Lieliska vieta pasākumiem ir Augstkalnes Mežmuižas pils terase, kur no 2013. gada notiek Novada svētku ieskaņas pasākums - klasiskās mūzikas koncerts. 2017. gadā terase tiek atjaunota.

Augstkalnē populāras ir sporta aktivitātes, rīkotos sporta svētkus varētu dēvēt par pagasta svētkiem, jo tie ir visplašāk apmeklētie svētki pagastā, kad aktivitātēs piedalās liels skaits iedzīvotāju. Pasākumos, kurus organizē skola, tiek aicināti piedalīties arī pagasta iedzīvotāji. Leišmales skolu sadarbības ietvaros tiek rīkoti pasākumi, kas saistoši arī visa novada iedzīvotājiem, piemēram, populārs ir skrējiens "Apkārt Augstkalnes ezeram". Augstkalnē tiek organizēts represēto piemiņas pasākums 25. martā, kas uzskatāms par novada mēroga pasākumu. Pasākumā piedalās arī pašvaldības pārstāvji. 2017. gadā vislatvijas akcijas "Apskauj Latviju!" ietvaros tika stādīta garīguma sardze - ozoli, papildus tika nodrošināta 4. maija kultūras programma, kas ir jaunums pasākumu kalendārā. Cauri Augstkalnes pagastam paredzēts fonda "1836" īstenojamā maršruta Leišmalītes posms apkārt Latvijai 1836 km garumā, līdz ar to pagasta, kā arī Tērvetes novada vārds izskanēs plašākā mērogā. Tas ir pamudinājums pievērst uzmanību tam, ko pagastā var piedāvāt viesiem, uzlabot tradicionālās norises, radīt jaunas, sakopt vidi. Šāda veida akcijas prasa ieguldīt vairāk darba, bet ieguvējs ir pašu pagasta iedzīvotājs.

Secinājumi un risinājumi:

Sastādot pagasta kultūras aktivitāšu plānu, jāņem vērā skolas zāles noslogojums skolas vajadzībām un novada pasākumu plāns. Bet gadu gaitā ir veiktas iestrādes, iepazītas pagasta iedzīvotāju vēlmēs, intereses, līdz ar to Augstkalnes pagastā ir izveidojušies savi tradicionālie pasākumi. Tie papildina kopējo novada aktivitāšu klāstu, kuros iespēja iesaistīties ir visa novada iedzīvotājiem.

Mazā novadā ir jāizvērtē, kurus pasākumus ir būtiski rīkot katrā pagastā, piem., Līgo vakars un tml., un kuri jāveido kā novada nozīmes pasākumi, lai arī to norises vieta ir vienā no pagastiem, nevis novada centrā, piem., Represēto piemiņas pasākums vai Zemes stunda.

Jāturpina veidot pasākumi ar sadarbības partneriem Lietuvas pierobežā.

Bukaišu pagasts

Bukaišu pagasts, kurā ir 696 iedzīvotāji, atrodas novada nomalē, liela daļa robežojas ar Lietuvas Republiku. Bukaišu pagasta ievērojamākie kultūrvēsturiskā mantojuma objekti ir Latvijas Universitātes mecenāta Kristapa Morberga piemiņas vieta „Lielstrikaiši”, piemiņas akmens Roberta Sēļa dzimtajās mājās „Mašmeles” un Herberta Cukura māja „Lidoņi” ar tajā izveidotu piemiņas istabu.

Attālums līdz novada domei ir 14 km. Iedzīvotājiem ne vienmēr ir iespējas izbraukāt uz novada centrā esošajiem kultūras pasākumiem. Pateicoties aktīviem pagasta cilvēkiem un pašu iedzīvotāju izrādītajai iniciatīvai, Bukaišu pagastā uz vietas tiek domāts par brīvā laika pavadīšanas iespējām, kā arī Bukaišu pagasta publiskās telpas sakārtošanu. Tāpēc, domājot par to, kas varētu būt tāds, ar ko Bukaišos piesaistīt cilvēku uzmanību, vietējie aktīvisti izvēlējās melno stārķi. Pakāpeniski īstenojot dažādus projektus, Bukaišu pagasta centrā top Melnā stārķa parks, kurš izvērties par jaunu un sakoptu pasākumu norises vietu pagastā. Bukaišos cenšas iegūt līdzekļus, pretendējot uz dažādiem ES finansētiem projektiem.

Bukaišu pagastā ir paredzēta štata vienība - kultūras darba organizators, 0,5 slodze. No 2016.gada jūnija pagastā kultūras darbinieka vieta ir vakanta. Kultūras pasākumu plānošanu, organizēšanu pagasta parvaldes vadītāja ir uzticējusi vairākiem pagasta aktīvākajiem iedzīvotājiem, kas jau iepriekš aktīvi iesaistījušies kultūras norisēs.

Par kultūras aktivitāšu un sabiedrisko centru izveidojies Bukaišu Tautas nams. Ēka ir privātpašums, tā pilnībā ir iznomāta pašvaldībai. Tautas namā izveidotā piemiņas istaba H. Cukuram arvien vairāk piesaista interesentus no visas Latvijas.

Pagasta iedzīvotājiem ir iespēja aktīvi darboties dažādos interešu pulciņos – senioru deju kopā „Vārpa”, vides pulciņā, aušanas pulciņā, teātra pulciņā. Novada pašvaldība apmaksā pulciņu un kolektīvu vadītāju darbu. Tautas namā tiek organizētas radošo darbu izstādes un atzīmēti tradīciju svētki. Bukaišos iedibināta tradīcija ik gadu svinēt pagasta svētkus ar plašu sporta un kultūras programmu, radošajām darbnīcām.

2016. gadā budžeta ietvaros tika izgatavoti tautastērpi senioru deju kopai ”Vārpa”. 2016. gadā kolektīvs piedalījās savā pirmajā skatē Dobeles aprīnķī.

Secinājumi un risinājumi:

Melnā stārķa parks kopā ar Tautas namu veidojas par patīkamu, sakoptu pagasta centru. Jebkura vieta ir apskates vērtā. Pieaugot interesei, pagasta vadībai jārod risinājums, kā pilnveidot un uzlabot H. Cukura piemiņas istabas darbību, lai tā kļūtu par kvalitatīvu kultūrtūrisma objektu. Bukaišu pagastā nepieciešams kultūras darba organizators, kurš būtu ieinteresēts kultūras dzīves norišu kvantitatē, kvalitātē, iespējams, kļūtu arī par H. Cukura piemiņas istabas gidu. Iespējamais variants- Augstkalnes un Bukaišu pagastos darbu apvieno viens kultūras darba organizators.

Bukaišos kultūras un sabiedriskās dzīves kvalitātes uzlabošanā aktīvi iesaistās biedrība “Skatiet tālāk”, kas piesaista finansiālos līdzekļus ar dažādu projektu palīdzību. Bukaiši ir labs piemērs, kā maza lauku pagastā, ja vien ir idejas, aktīva cilvēku grupa var panākt labus rezultātus.

SVID analīze

<i>Pozitīvās puses</i>	<i>Vājās puses</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Ir pieejams bagātīgs kultūrvēsturiskais mantojums, gan materiālais, gan nemateriālais – kultūras pieminekļi, muzeji, tradīcijas. • Novada radošās personības, tūrisma, sporta entuziasti. • Darbojas Tērvetes novada kultūras nams. • Mākslinieciski augstvērtīgi pašdarbības amatiermākslas kolektīvi ar ilggadīgu pastāvēšanas vēsturi. • Pasākumi ar plašu skanējumu, kas piesaista cilvēkus no visa reģiona un valsts (Zemgaļu svētki, Tērvetes novada svētki) • Samērā aktīva skolu pašdarbības dzīve, kas sagatavo kultūrā ieinteresētu jauno paaudzi, jauno pašdarbnieku maiņu. • Piemērota vide kultūras tūrisma attīstībai. • Dabas ainava kā dabiska un pateicīga kultūras norišu vide. • Regulāras un tradicionālas kultūras norises novadā. Organizētie kultūras pasākumi dažādās Tērvetes vietās – rehabilitācijas centrā “Tērvete”, Tērvetes un Augstkalnes baznīcās, pilskalnās, LVM Dabas parkā Tērvetē – reklamē un popularizē arī kultūrvēsturiskos objektus. • Brīvdabas estrāde Tērvetes vēsturiskajā centrā. • Tuvumā esošais LVM Dabas parks Tērvetē palielina potenciālo pasākuma apmeklētāju skaitu, Tērvetes novada rīkoto kultūras pasākumu atpazīstamību. • Kultūras norisēs atbalstu sniedz novada biedrības, izglītības iestādes, muzeji, izglītības iestādes • Pagastos ir izveidojušās savas tradīcijas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nav izteikta novada attīstības centra. • Tērvetes novada pašvaldībā nav izstrādāta Tērvetes vēsturiskā centra attīstības stratēģija, kas veicinātu vēsturiskā centra saglabāšanu un attīstību • Ģeogrāfiski neizdevīga Tērvetes novada k/n atrašanās vieta. • Iedzīvotāju skaita samazināšanās. • Nepietiekoša savstarpējā ieinteresētība pagastu starpā par novada kopējo attīstību. • Nav izstrādāta pietiekama koordinācija par kultūras, tūrisma un sporta pasākumiem starp novada atbildīgajām institūcijām šajās jomās. • Tuvu atrodas pilsētas ar plašāku, augstvērtīgāku kultūras pasākumu piedāvājumu klāstu. • Jaunu speciālistu trūkums. • Nepietiekošs finansējums infrastruktūras uzlabošanai, telpu remontam un materiāli tehniskās bāzes modernizēšanai, telpu trūkums nodarbībām, rekvizītu novietošanai un uzglabāšanai. • Nav attīstīta bērnu pašdarbība Tērvetes novada kultūras namā. • Nav veikta nozari aptverošas iedzīvotāju aptaujas par kultūras pakalpojumu pieejamību, pieprasījumu, iesaistīšanās iespējām. • Trūkst jauniešu pašiniciatīvas savām interesēm atbilstošu izglītības un atpūtas pasākumu organizēšanā. • Pieprasījuma samazināšanās pēc augstas kvalitātes kultūras norisēm novadā. • Zema maksātspēja par kvalitatīvu kultūras produktu, mazs pasākumu apmeklējums

<ul style="list-style-type: none"> • Kultūra ne tikai patērē finanšu resursus, bet arī netieši rada. Kultūra ar saviem kvalitatīvajiem pasākumiem veicina citu uzņēmēju darbību- ēdināšana, naktsmītnes. 	
<i>Iespējas</i>	<i>Draudi</i>
<ul style="list-style-type: none"> • ES struktūrfondu finansējuma piesaistīšana kultūras infrastruktūras sakārtošanai un attīstībai. • Tērvetes novada kā kultūras norisēm piemērotas vietas atpazīstamības veicināšana. • Starptautiska mēroga kultūras un tūrisma pasākumu organizēšana. • Turpmākas sadarbības tālāka attīstība ar sadraudzības pilsētu Vācijā, Lietuvā, Igaunijā • Kultūras marketinga attīstība (ar vietējo preses izdevumu, Tērvetes novada mājas lapas un masu mediju starpniecību informēt iedzīvotājus par kultūras novitātēm novadā) • Kultūras darbinieku profesionālās tālākizglītības procesa organizēšana un jaunu speciālistu piesaiste. • Turpināt tradicionālās mākslas un amatierkolektīvu izaugsmes attīstību novadā, veidot jaunus kolektīvus. 	<ul style="list-style-type: none"> • Valsts atbalsta trūkums kultūras infrastruktūras sakārtošanai (akreditācijai). • Iespējamā jaunā teritoriālā reforma. • Iedzīvotāju skaita samazināšanās. • Tirdzniecības vārdi un gaumes noteikšana, izklaides industrijas nozīmes pieaugums. • Samazinoties finansējumam, var mazināties kultūras un aktīvās atpūtas pakalpojumu pieejamība visiem pagastu iedzīvotājiem.

Tērvetes novadpētniecības materiālu krātuve

Materiālu krātuve atrodas bijušās Tērvetes pamatskolas ēkā, kas no 2014. gada ir privātpašums. Tās īpašnieks "Tērvetes līčos" iecerējis izveidot atpūtas vietu. Pāris telpas bez atlīdzības ir atvēlētas arī Tērvetes novada novadpētniecības krātuvei izveidei, kur starp vēsturiskām vērtībām īpaša vieta ierādīta Tērvetes pamatskolas vēsturei. Šobrīd materiāli vēl tikai tiek vākti un apkopoti, krātuve bagātinās. Ēkas īpašnieks izteicis domu, ka ēkā vēlas saglabāt arī rakstnieces Annas Brigaderes vārdu, jo pirmā stāva telpās joprojām marmora plāksne vēsta, ka šeit savas pirmās skolas gaitas sākusi mazā Annele. Sirsnīga un latviska šķiet īpašnieka iecere – pirmajā stāvā veidot Annas Brigaderes balto zāli īpašām svinībām, saviesīgiem pasākumiem, pat kāzu ceremonijām. Šobrīd saimnieka ieceru īstenošana attiecībā uz telpu labiekārtošanu vēl nav uzsākta.

Novadpētniecības krātuves vadītājam krātuves veidošana ir gan sirdslieta, gan sens lolojums. Krātuvē ir atrodami materiāli par dažādām tēmām: izglītības vēsturi, par skolu Annas Brigaderes laikā, padomju laikā, mūsdienās; Tērvetes skolas vēsturi, dažādas kolekcijas, info par sadarbību ar korporāciju Tervetia, ieskats Tērvetes novada vēsturē,

senas lietas un sadzīves priekšmeti, novada ievērojamās vietas, cilvēki, interesanti notikumi Tērvetē, teikas, nostāsti, spoku stāsti, ticējumi un tml.

Krātuvē var ne tikai apskatīt eksponātus. Tiek piedāvāts tests par Tērvetes vēsturi uz interaktīvās tāfeles, Latvijā lietotās naudas sagrupēšana pa laika periodiem, krustvārdu mīkla par Tērvetes ievērojamiem cilvēkiem, senvārdu tests, ir iespēja izpētīt piena separatora uzbūvi un mēģināt izskaidrot tā darbību, salikt puzli “Tērvetes novads”, Annas Brigaderes aforismu iepazīšanu, rakstīt ar spalvaskātu un tinti, atrast sadzīves priekšmetu, kuru cilvēki lietoja jau pirms tūkstošiem gadu un gandrīz tādu pašu lieto arī mūsdienās, iemācīties šķeterēt dziju un tml. aktivitātes.

Ēka atrodas skaistā, bet ne ģeogrāfiski izdevīgā vietā, lai novadpētniecības krātuve pildītu savas funkcijas pilnā apjomā.

Secinājums un risinājums:

Lai sastādītu tālākos rīcības plānus krātuves darbībā, krājumu papildināšanā, krātuves pilnvērtīgā iekļaušanā tūrisma aprītē, pašvaldībai ir jāizvērtē, vai novadpētniecības krātuve ar līdzšinējo darbības intensitāti novadā ir nepieciešama.

Jāprecizē ēkas īpašnieka nākotnes plāni saistībā ar ēkas būvniecības darbiem.

SVID analīze

Pozitīvās puses	Negatīvās puses
<ul style="list-style-type: none"> • Bagāts kultūrvēsturiskais mantojums • Materiālu plašs klāsts • Pašvaldības materiālais atbalsts • Individuālo apmeklētāju un grupu pozitīvās atsauksmes par nodarbībām • Darbinieka personīgā iniciatīva 	<ul style="list-style-type: none"> • Darbinieks ir uz 0,5 slodzi, pagaidām pamata darba vieta ir kā skolotājam • Aukstajā periodā ēkā ir apkures problēmas, līdz ar to ziemā trīs mēnešus krātuve tiek slēgta apmeklētājiem. • Maz apmeklētāju (2016.gada vasarā nodarbības 8 grupām) un individuālie apmeklētāji • Nenoteiktība gaidāmajos ēkas pārbūves darbu termiņos
Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none"> • Projektu līdzekļu piesaistīšana attīstībai • Novada tūrisma nozares tālāka attīstība • Sadarbība ar Tērvetes TIC, LVM Dabas parku Tērvetē, senvēstures pili u.c. • Novada kultūrvēsturisko vērtību izpēte, apkopošana, saglabāšana un popularizēšana 	<ul style="list-style-type: none"> • Esošo telpu pieejamība krātuvei nākotnē • Neskaidrība par tālāko sadarbību ar ēkas īpašnieku

<ul style="list-style-type: none"> • Pakalpojuma attīstība, attīstoties viesu namam 	
--	--

Bibliotēkas

Kultūra ir ne tikai kultūras namos – arī pašvaldības publiskās bibliotēkas ir kultūras centri, kuros pulcējas cilvēki, ne tikai lai izlasītu laikrakstus, žurnālus, grāmatas. Bibliotēkas ir lokāli informācijas centri, turklāt katra bibliotēka organizē arī dažādus tematiskus pasākumus saviem apmeklētājiem.

Novadā darbojas četras bibliotēkas, kas nodrošina visa veida bibliotekāros pakalpojumus un informācijas pieejamību gan novada iedzīvotājiem, gan viesiem. Tērvetes pagastā – Bites bibliotēka Kroņaucē, Tērvetes bibliotēka Zelmeņos, Augstkalnes pagasta un Bukaišu pagasta bibliotēka. Visas novada bibliotēkas izgājušas atkārtotu akreditāciju 2016.g. Visas akreditētas kā vietējās nozīmes bibliotēkas. Akreditācijas komisija iesaka pilnveidot informāciju par bibliotēku (Augstkalne, Bite, Bukaiši, Tērvete), veikt telpu remontu un atlikušo veco plauktu nomaiņu (Augstkalne), kā arī ieviest jaunus risinājumus krājuma izvietojumam telpā (Augstkalne, Tērvete). Vēl nepieciešams uzlabot bērnu stūrīša aprīkojumu (Augstkalne) un turpināt strādāt pie krājuma saturiskās un fiziskās kvalitātes (Augstkalne, Bite, Bukaiši), pabeigt krājuma rekatalogizāciju (Bukaiši), pārskatīt dubletu vajadzību bibliotēkā (Bite), rast iespēju nomainīt novecojušo datortehniku (Bite, Bukaiši).

Bibliotēku darba galvenie rādītāji

Bibliotēka	Lietotāju skaits		Apmeklējums		Izsniegums	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Augstkalne	324	317	3736	4165	8767	6444
Bite	223	214	3666	3642	7956	8030
Bukaiši	208	189	3123	4065	3123	3923
Tērvete	340	280	7458	4968	11976	7268
Kopā	1095	1000	17983	16840	32110	25665

Bibliotēka	Krājums		Jaunieguvumi (grāmatas)		Izslēgti dokumenti	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Augstkalne	8763	6823	170	195	748	2630
Bite	7211	7418	190	223	1064	401
Bukaiši	6014	6089	180	150	1323	538
Tērvete	5012	5536	200	158	1172	70
Kopā	27000	25866	740			

Bibliotēka	Grāmatu krājuma apgrozība		Periodisko izdevumu apgrozība		Finanses krājuma komplektēšanai (grāmatas, seriālizdevumi) EUR	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Augstkalne	0,6	0,9	2,9	1,9	1788	1947
Bīte	0,7	0,5	3,3	4,1	1877	2022
Bukaiši	0,3	0,3	2,5	3,1	2009	2118
Tērvete	1,3	0,5	5,9	6,2	1979	1960
Kopā					7649	8047

2016.gadā par 8,6 %, salīdzinot ar 2015.g., samazinājies bibliotēku lietotāju skaits. Iemesls – iedzīvotāju skaits novadā sarūk, līdz ar to arī lietotāju ir mazāk. Mazāk izmanto datorus pieaugušie, arī bērni, jo ar tiem darbojas mājās. Reorganizēta Tērvetes pamatskola, Bukaišu pamatskolas vietā ir Augstkalnes vidusskolas struktūrvienība Bukaišu skola. Bērni tiek atvesti un aizvesti ar autobusu, līdz bibliotēkai atskriet paliek pārāk maz laika. Tāpēc pasākumi tiek plānoti kopā ar skolu vai pirmsskolas grupiņām, lietotājiem pieejamā vietā un laikā.

Par nepilniem 3% (2,9) novadā kopumā samazinājies bibliotēku apmeklējums. Iemesls tas pats – mazāk lietotāju. Prieccē, ka, piemēram, Bukaišu bibliotēkā apmeklējums audzis par 30%.

Izsniegums (pēc datiem no *Alises*) novada bibliotēkās sarucis par 20%. 2016.gadā bibliotēkas sāka strādāt ar BIS Alise. Viens no iemesliem – bibliotekāri līdz galam nav apguvuši lasītāju reģistrāciju jaunajā programmā.

Visas bibliotēkas sniedz pakalpojumu lietotājiem - piegādā grāmatas uz mājām. Augstkalnes, Bītes un Bukaišu bibliotēkas ir pieejamas lasītājiem ar īpašām vajadzībām. Tērvetes bibliotēka atrodas 2.stāvā. Tur pastāv problēma ar pieejamību invalīdiem.

Visaktīvākie bibliotēku pasākumu apmeklētāji ir seniori, māsaimnieces.

Kopīgais finanšu nodrošinājums nodrošina bibliotēku pamatfunkciju veikšanu ar nelielu tendenci uz attīstību.

Ar gadiem ir novērots, ka bērnu un jauniešu skaits un interese attiecībā uz bibliotēku apmeklējumu mainās. Ja agrāk, kad nebija datoru, lasītāju skaits bija liels, tad tagad tas sarucis līdz minimumam. Analizējot skaitu Kroņauces ciemata bērnu un jauniešu vidū, var teikt, ka regulāri grāmatas lasa tikai daži bērni (tajās ģimenēs, kurās vecāki seko tam). Daudzi lasa tikai tad, kad skolotāja liek izlasīt kādu grāmatu.

Līdz ar lietotāju skaita samazināšanos, mazāk tiek iegādātas bērnu grāmatas. No kopīgā jaunieguvumu skaita (grāmatas) bērnu literatūra sastāda apm. 25 %. Ja arī bibliotēkas lietotāju skaits bērnu vidū ir pieaudzis (Augstkalne), tas notiek uz datorlietotāju rēķina. Daļa apmeklētāju izmanto iespēju pieslēgties Wi-Fi ar savām mobilajām ierīcēm. Tiek izmantots neilgais laiks (apm.30-40 min), kad bibliotēkā, ja ārā auksts vai lietains, gaida skolēnu autobusu.

Secinājumi un risinājumi:

Bibliotēkas ir kļuvušas par sava veida maziem sabiedriskiem centriem, kur var gan lasīt grāmatas, iepazīt jaunākos preses izdevumus, gan izmantot printera pakalpojumus,

internetu. Interesu kopas, jo īpaši Bites bibliotēkā, ir sapulcinājušas aktīvus lasītājus, kas veido savu pasākumu kalendāru. Izveidojusies laba sadarbība ar izglītības iestādēm. Bibliotēkas aktīvi iesaistās kultūras dzīves norisēs, jo īpaši tajos ciemos, kuros nav kultūras namu.

Jāmeklē pasākuma formas, kas vairāk jauniešus un bērnus piesaistītu bibliotēkai, konkrēti grāmatu lasīšanai un kā izziņas materiālu avotam.

SVID analīze

<i>Stiprās puses</i>	<i>Vājās puses</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitatīvs krājums, par kuru informācija pieejama internetā – Dobeles, Auces un Tērvetes novadu elektroniskajā katalogā; • Pastāvīgs interneta pieslēgums un Wi-Fi; • Daļēji automatizēti darba procesi; • Pieejams publiskais interneta pieejas punkts (PIPP) (Bukaišu, Tērvetes bibliotēkas); • Plašs periodisko izdevumu klāsts; • Uz klientu apkalpošanu orientēts personāls; • Darbinieku ieinteresētība savas profesionālās izaugsmes paaugstināšanā. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tērvetes bibliotēka atrodas 2.stāvā, kas apgrūtina vecākiem cilvēkiem, ģimenēm ar maziem bērniem un cilvēkiem ar kustību traucējumiem nokļūšanu bibliotēkā;
<i>Iespējas</i>	<i>Draudi</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Plašāk attīstīt anketēšanas darbu iedzīvotāju vēlmju izziņai; • Organizēt informēšanas kampaņas par bibliotēku sniegtajiem pakalpojumiem; • Pilnveidot un attīstīt novadpētniecības darbu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Iedzīvotāju skaita samazināšanās, lasītāju skaita samazināšanās; • Ierobežoti finanšu resursi jauno tehnoloģiju ieviešanai bibliotēku darbā.

STRATĒGISKĀ DAĻA

Stratēģiskajā daļā ir definēta kultūras nozares attīstības vīzija, noteiktas Tērvetes novada prioritātes kultūras nozares attīstībā, stratēģiskie mērķi un noteikta rīcība to īstenošanai.

KULTŪRAS NOZARES ATTĪSTĪBAS VĪZIJA

Tērvete – pievilcīga vieta, kur vēlas dzīvot, patīkami ciemoties un gribas atgriezties!

- Tērvetes novadā dažādu paaudžu un interešu cilvēki atrod domubiedrus kopēju mērķu sasniegšanai.
- Pašvaldība ir ieinteresēts un motivējošs partneris kultūras biedrību un kolektīvu darbībai un individuāliem projektiem. Pašvaldības piedāvājums ir pieejams iedzīvotājiem ērtā laikā un veidā.
- Pašvaldības atbalstītā kultūras joma ir novada iedzīvotājus vienojošu vērtību kopšana un attīstīšana un atsevišķu indivīdu un grupu nodarbības, kas veicina garīgo un fizisko veselību un attīstību.
- Brīvā laika un izklaides pasākumiem ir nozīmīga loma kultūras vērtību un nodarbību popularizēšanā.

MĒRĶI UN RĪCĪBAS PLĀNS

Pamatojoties uz noteiktajiem Tērvetes novada attīstības virzieniem, izvirzāmi kultūras nozares stratēģiskie mērķi, veicamie uzdevumi un rīcības plāns, izpildes termiņš/periods.

Rīcības plāna aktualizāciju, nemainot pārējās Stratēģijas daļas, ieteicams veikt katru gadu, iekļaujot jaunas rīcības, kas atbilst Stratēģiskajā daļā noteiktajiem uzdevumiem.

U- uzdevums

R- rīcība

uzdevums	rīcība	Izpildes termiņš, periods
MĒRĶIS I : Kultūras mantojuma un tradīciju saglabāšana un attīstīšana		
U1 Nodrošināt Dziesmu un deju svētku tradīcijas ilgtspējību	R1: Motivēt iedzīvotājus iesaistīties amatiermākslas kolektīvos	pastāvīgi
	R2: Aktīvi atbalstīt novada amatiermākslas kolektīvu darbību	pastāvīgi
	R3: Nodrošināt novada amatiermākslas kolektīvu dalību 2018. gada Dziesmu un Deju svētkos Rīgā, kā arī visos ar Dziesmu svētku procesu saistītajos pasākumos	2017.,2018.
	R4: Bukaišu SDK „Vārpa” tautastērpu iegāde	2017.
	R5: Vadoties pēc pieprasījuma un finansiālajām iespējām, izveidot bērnu deju kolektīvu un bērnu amatierteātri Tērvetes novada KN	2018.-2020.
U2 Nodrošināt vietējo kultūras vērtību un tradīciju saglabāšanu un pārmantošanu, popularizēt esošās aktīvās kultūras tradīcijas.	R6: Tērvetes novada amatiermākslas kolektīvu jubilejas pasākumu organizēšana.	2017. – JK “Tērvete” 2018. – AT “Trīne” 2019.- SDK “Vārpa” 2020. – VPDK “Avots”, JDK “Avots”,

		folkloras kopa "Ceļteka"
	R7: Veicināt sabiedrības interesi iepazīt Zemgales reģiona kultūrvēsturisko mantojumu Tērvetē tradicionālajos pasākumos- gadskārtu ieražu svētkos, Novada un Zemgaļu svētkos.	pastāvīgi
U3 Veicināt novada kultūrvēsturiskā mantojuma laikmetīgu iekļaušanos sabiedrības vispusīgas attīstības veidošanā.	R8: Attīstīt iestrādātās un veidot jaunas sadarbības formas ar dažāda vecuma auditoriju Tērvetes novadpētniecības materiālu krātuves efektīvas darbības nodrošināšanas nolūkos	pastāvīgi
	R9: Nodrošināt apstākļus novadpētniecības materiālu krātuves pamatfunkciju kvalitatīvai īstenošanai	pastāvīgi
	R10: Attīstīt novada bibliotēkās novadpētniecības materiālu apkopošanu, turpinot darbu pie novadpētniecības dokumentu vākšanas, sistematizēšanas	pastāvīgi
MĒRĶIS II : Daudzveidīgs, radošs, uz kvalitāti vērsts kultūras piedāvājums		
U4 Nodrošināt kultūras pakalpojumu daudzveidību atbilstoši sabiedrības pieprasījumam	R11: Izstrādāt novada kultūras pasākumu un darba plānus, ņemot vērā katra pagasta tradīcijās balstītu kultūras piedāvājumu, novadā esošo iestāžu plānus	pastāvīgi
	R12: Izveidot jaunrades pasākumu, kas nostiprina un popularizē Tērvetes novadā esošās tradīcijas, veicina radošās izpausmes, iesaista jaunus interesentus	2018.
	R13: Integrēt kultūras norises citu nozaru pasākumos, veidojot starpdisciplināras pasākumu programmas.	pastāvīgi
	R14: Iesaistīšanās projektu konkursos finanšu līdzekļu piesaistes nolūkos.	pastāvīgi
	R15: Izstrādāt anketu par Tērvetes novada kultūras nozares darba kvalitāti, kvantitāti u.c. rādītājiem, t. sk. bibliotēku un	2018.

<p>U5 Kultūras darba plānošana, pamatojoties uz sabiedriskās domas izpēti un iepriekšējā darba izvērtēšanu</p>	<p>novadpētniecības materiālu krātuves darbību. Veikt iedzīvotāju anketēšanu. R16: Regulāri apkopot informāciju un statistikas datus</p>	<p>pastāvīgi</p>
<p>MĒRĶIS III: Mūsdienīga kultūras infrastruktūra, sakārtota kultūrvide</p>		
<p>U6 Uzturēt un modernizēt esošo kultūras infrastruktūru, nodrošinot tās efektīvu, mūsdienīgu un racionālu izmantošanu</p>	<p>R17: Izmantot dažādas finansējuma saņemšanas iespējas kultūras infrastruktūras sakārtošanai</p>	<p>pastāvīgi</p>
	<p>R18: Tērvetes novada brīvdabas estrādes atjaunošana</p>	<p>2017.</p>
	<p>R19: Tērvetes novada kultūras nama /administrācijas ēkas Zelmeņi” siltināšana</p>	<p>2017.-2018.</p>
	<p>R20: Tērvetes novada kultūras nama skatuves atjaunošana ELFLA Latvijas lauku attīstības programmas 2014.-2020.gadam ietvaros</p>	<p>2017.</p>
	<p>R21: Stacionāras skaņu, gaismu operatora darba vietas izveide , Ugunsdrošu skatuves drapēriju iegāde, kultūras nama foajē, mazās zāles, aktiertelpas remonts Tērvetes novada KN</p>	<p>2017.-2020.</p>
	<p>R22: Renovēta skatuves aizkaru konstrukcija un grīda Tērvetes novada KN</p>	<p>2017.-2018.</p>
	<p>R23: Atjaunota apgaismojuma tehnika, sakārtota elektroinstalācija, atjaunota apskaņošanas tehnika Tērvetes novada KN</p>	<p>2018.</p>
	<p>R24: Brīvdabas multifunkcionāls laukums Bukaišos R25: Gumijas grīdas iegāde Tērvetes novada KN</p>	<p>2017. 2018.-2019.</p>
<p>U7 Veidot kvalitatīvu novada publiskās telpas noformējumu</p>	<p>R26: Izveidot Ziemassvētku, Līgo svētku un Lieldienu noformējumu, novada svētku noformējumu Tērvetes vēsturiskajā un administratīvajā novada centrā.</p>	<p>Pastāvīgi</p>

MĒRĶIS IV: Efektīva kultūras procesu un resursu vadība, komandas darba profesionalitāte un efektivitāte		
U8 Uzlabot kultūras nozares pārvaldību novadā	R27: Sagatavot un koordinēt Tērvetes novadā kultūras norišu kalendāru gadam/mēnesim	pastāvīgi
	R28: Starpinstitucionālās un starpnozaru sadarbības uzlabošana	pastāvīgi
	R28: Noteikt Tērvetes novada kultūras namam Tērvetes novada kultūras darba koordinatora funkcijas	2017.
MĒRĶIS V: Sabiedrības līdzdalība kultūras procesos, saliedēta vietējā kopiena		
U9 Veidot darboties rosinošus nosacījumus iedzīvotāju iniciatīvām un iesaistei kultūras procesos	R30: Nodrošināt iespēju senioru, skolnieku vecuma sabiedrības daļai bez maksas vai par minimālu samaksu apmeklēt kultūras iestādes rīkotos maksas pasākumus	pastāvīgi
	R31: Aktivizēt sadarbību ar nevalstiskā un valsts sektora institūcijām Tērvetes novadā, veidojot kopīgus projektus, pasākumus.	pastāvīgi
U10 Veicināt sabiedrības kopības un piederības novadam sajūtu	R32: Sadarbojoties ar Tērvetes TIC, Tērvetes senvēstures muzeju izstrādāt un īstenot novada iedzīvotājus vienojošu pasākumu programmu "Tērvetei 800"	2018.- 2019.
	R33: Izstrādāt un īstenot pasākumu programmu "Tērvetes novadam - 15"	2017.maijs-decembris
	R34: Izstrādāt un īstenot novada iedzīvotājus vienojošu pasākumu programmu "Latvijai 100", tai skaitā: <ul style="list-style-type: none"> • "Ozolu stāsta" turpinājums • Fotogrāfiju izstādes "Tērvete – tēvmājas Zemgales sirdī", "Viena diena Tērvetē" • Pasaku lugai "Sprīdītis" 115 gadu jubileja (sadarbībā ar muzeju "Sprīdīši") 	2017.- 2020. 2017-2018. 2018. 2018.
	R 35: Noorganizēt: Mazo tērvetnieku salidojumu 25. marta represēto piemiņas brīdi, valsts svētku pasākumus	2018. Pastāvīgi

MĒRĶIS VI: Cilvēkresursu attīstība un kompetences palielināšana		
U11 Kultūras darbinieku tālākizglītība	R36: Paredzēt un nodrošināt līdzekļus novada kultūras nozarē strādājošo dalībai kursos u.c. kvalifikācijas celšanas pasākumos	2017.- 2019.
U12 Piesaistīt darbam jaunus, profesionāli izglītotus speciālistus	R37: Jaunu štata vienību izveide vadoties pēc pieprasījuma, vajadzības - skaņu un gaismu operators, bērnu deju kolektīva vadītājs, bērnu amatierteātra vadītājs, Bukaišu un Augstkalnes pagastu kopīgais kultūras darbinieks	2017.-2020.
U13 Veicināt mūžizglītības un interešu izglītības iespējas	R38: Sadarboties ar novada kultūras, izglītības, sporta iestādēm un biedrībām konkrētu programmu realizēšanā	pastāvīgi
MĒRĶIS VII: Nodrošināt Tērvetes novada kultūras pakalpojumu atpazīstamību		
U14 Kultūras nozares pasākumu, iestāžu mārketinga uzlabošana	R39: Izstrādāt un īstenot mārketinga aktivitāšu un publicitātes kampaņu nozīmīgākajām kultūras aktivitātēm (t.sk. mobilu reklāmas stendu izgatavošana)	2017.
	R40: Visu Tērvetes novada pagastu atbildīgajiem regulāri aktualizēt kultūras nozares informāciju, nodrošināt kvalitatīvu tekstuālo un vizuālo materiālu Tērvetes novada pašvaldības mājas lapā, informatīvajā biļetenā "Laikam līdzī", masu mēdijos un sociālajos tīklos. Turpināt sadarbību ar TV.	pastāvīgi
	R41: Dokumentēt kultūras aktivitātes, radošo darbību.	pastāvīgi
	R42: Pilnveidot informāciju Tērvetes novada mājas lapā par bibliotēkām, Tērvetes novada KN, kultūras pasākumu norises vietām novadā, novadpētniecības materiālu krātuvi	pastāvīgi

STRATĒGIJAS ĪSTENOŠANAS PĀRRAUDZĪBA UN REZULTĀTU IZVĒRTĒŠANA

Par vidēja termiņa darbības stratēģijas uzdevumu un rīcības plāna izpildi atbild Tērvetes novada kultūras nama direktors.

Katru gadu vienlaicīgi ar informācijas sagatavošanu Publiskajam pārskatam Tērvetes novada kultūras nama direktors un atbildīgie speciālisti sagatavo informāciju par attīstības stratēģijas rīcības plāna realizācijas gaitu.

Par rīcības plāna realizācijas gaitu izvērtēšanai jāatskaitās Tērvetes novada domē. Rīcības plāna aktualizāciju, nemainot pārējās Stratēģijas daļas, ieteicams veikt katru gadu, iekļaujot jaunas rīcības, kas atbilst Stratēģiskajā daļā noteiktajiem uzdevumiem.